

ISSN 01306936

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
National Academy of Sciences
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРІСТИКИ
ТА ЕТНОЛОГІЇ ім. М. Т. РИЛЬСЬКОГО
Rylsky Institute for Art Studies, Folkloristic and Ethnology
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. Т. Г. ШЕВЧЕНКА
T. Shevchenko Kyiv National University
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕТНОЛОГІВ
International Association of Ukrainian Ethnologists

№ 6, 2005 (298)
листопад-грудень

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ ТА ЕТНОГРАФІЯ

FOLK STUDIES AND ETHNOGRAPHY

№ 6
2005

У журналі

CONTENT

До 125-річчя від дня народження К. Квітки

125th Anniversary of Klyment Kvitka

Рік заснування 1925
Виходить раз на два місяці

ІВАНІЦЬКИЙ АНАТОЛІЙ
Іванський Анатолій

2 АЛІ ЄОУЄЕÉ
Аїаðеëé
Republishing of K. Kvitka "Ukrainian Folk Melodies": Scientific Meaning and Problems 4

Розсідки і матеріали

Studies and Materials

САЛААÄÄ
Наðаðе
Seheda Serhiy

Найдавніші історичні витоки слов'янства за даними антропології

The Most Ancient Historical Origins of Slavic Folks According to Anthropological Data 18

АДОР О
Езäу
Artyuh Lidiya

Конина у системі харчових заборон українців

Horse Meat in the System of Eating Prohibitions of Ukrainians 24

І ЕЕЕӨАІ ЕÎ
І êñàáà
Mykytenko Oksana

Формула невимірності у сербській та чорногорській народній поезії

The Formula of Fathomlessness in Serbian and Montenegrin Folk Poetry 30

САНІТАЕЕЕ
ÆØÐÍ AEØ

Національна Академія
наук України

Інститут мистецтвознавства,
фольклористики та етнології
ім. М. Т. Рильського

Міністерство культури та
мистецтв України

ЕÎ СÀД
Езäу

Kozar Lidia

Марія Грінченко в історії української фольклористики

Maria Hrihchenko in the History of Ukrainian Folkloristic 36

З історії науки і культури

From the History of the Sciences and Culture

**ДÀÀÀÈÖ²ÉГÀ
ÊТ ÈÀÄ²В****Àїёїаїе ѩаїаїе ѩ**
Ганна СКРИПНИКАнатолій ІВАНИЦЬКИЙ
(Заступник головного редактора)Олег ВЛАСЮК
(Відповідальний секретар)

Лідія АРТЮХ
Василь БАЛУШОК
Галина БОНДАРЕНКО
Валентина БОРИСЕНКО
Олег ГРИНІВ
Софія ГРИЦА
Віктор ДАВИДЮК
Іван ДЗЮБА
Лідія ДУНАЄВСЬКА
Роман КИРЧІВ
Олександр КУРОЧКІН
Богдан МЕДВІДСЬКИЙ
Микола МУШИНКА
Всеволод НАУЛКО
Сергій СЕГЕДА
Григорій СЕМЕNIОК
Мирослав СОПОЛИГА
Михайло ТИВОДАР
Вікторія ЮЗВЕНКО

Дàаїаїе ѩе а³аїа³еа
В. ЛУЗАН
Г. ТИЩЕНКО**КТІ І'їоаїа ааїоїуеа**
О. ВЛАСЮК*Редакція**не завжди погоджується
з думками авторів статей***2Гаїаїн 74328****І ГÀÈÉ
І єоїаїеї**

Novyk Myhajlo

Остання таємниця Богдана
Хмельницького: обставини поховання і
місцезнаходження могили гетьманаThe Last Mystery of Bohdan Khmelnytskyj:
Circumstances of Burying and Whereabouts
of the Hetman's Grave**46****Із зарубіжної етнографії**
From World's Ethnology**È²ÒÀÀÑÈ²
І јоїї**

Kitevski Marko

Драматичні елементи у фольклорі -
традиція та актуальністьThe dramatic elements in folklore - tradition
and actuality**50****Наукова дискусія**
Scientific Discussion**ÀÀЇÓØÔÍ È
І јоїї**

Balushok Vasyl'

Деякі проблемні моменти етногенезу ук-
раїнців та його завершальний етапSome Problems of Ukrainian Ethnogenesis
and its Final Period**55****Нариси та етюди**
Essays and Etudes**ÕÀÐ×ÈØÈÍ
І јоїї**

Harchyshyn Olga

Вертепна драма в сучасному
студентському середовищіVertep Drama in Contemporary Youth and
Student Environment**65****З архівів, колекцій та рідкісних видань**

From archives, collections and rare edition

**І ГÀÈÉ×ÓÈ
І јоїї**Novijchuk
Valentyna

Забуте ім'я

Forgotten name

72**ÀÀÐÓÓÔÍ À
І јоїї**

Vetuhov Oleksij

Попереднє слово

Preface

74**²ÐÍ Ô²-À
²ааї**

Erofijiv Ivan

Грошевий облік

Money calculation

77**Сторінка молодого дослідника**

The Tribune of the Young Scholars

**ÀÈÑÜÍ І ГÀ
І јоїї**Aksyonova
NatalyaТерміни "город" і "поле" в ігровій практиці
слобожан кінця XIX - початку XX ст. у зв'язку
з реконструкцією давніх міфологічних уявлень"City" and "Field" terms as a communicative
phenomenon of space organization in games
with agon elements**81**

Е²І АЕІ АЕ×	Новітній український анекдот як виклик
2ðeі à	XXI століттю
Kimakovych Iryna	Modern Ukrainian anecdote as a challenge for the 21th century.....
ААÑВІ Г АЕ×	Народна метеорологія українців Полісся у
Г єаñàí äð	контексті міжслов'янських зв'язків
Vasyanovych Olexandr	Folk Meteorology of the Ukrainians of Polissya in the context of Inter-Slavonic Connections .....
І АÑ²І І ЕЕ	"Днівні записки" Якова Марковича як
Р є³у	джерело до вивчення українського
Nasinnik Yulia	чоловічого одягу XVII-XVIII ст.
	"Day Notes" of Yakov Markovich as the
	Source for Studying Men's Clothing in the
	17th -18th Centuries .....
	101

Пам'ятні дати

Memorable Dates

ÃОÖÜ	Відгомін віків
І єõаéëî	The Echo of the Centuries .....
Guts Myhajlo	104
ЕÈÑÅÍ ÈÍ	Свято в Полтаві
Г ñòäï	Festivities in Poltava .....
Lysenko Ostap	107

Огляд, рецензії, анонсації

Overlooks, Reviews, Annotations

ЕÁІ ÙÍ	Нове видання про родину Шухевичів
Г ãâëî	A new Edition about the Shukhevych Family .....
Lenyo Pavlo	115
ÀÍ ÈÍ ÀÀÖÀ	Про збірку сороміцького фольклору
Гíà	About Indecent Folklore .....
Golovakha Inna	117

Бібліографія праць з народознавства 119

Зміст журналу "Народна творчість та етнографія" за 2005 рік 123

Àäðåñà ðåäàéëö³:

01001 МСП, Київ-1,
вул. Грушевського, 4,
тел. 278-16-36
e-mail: nte@etnolog.kiev.ua
<http://www.etnolog.kiev.ua>

Свідоцтво
про державну реєстрацію
друкованого засобу
масової інформації.
Серія КВ. № 649 від 25.05.94.

Здано до набору 10. 11. 05
Ліп. до друку 21. 12. 05
Формат 210 x 297/8
Обл.-вид. арк. 16
Наклад 850 прим.
Зам. 1209.
Друкарня ВД "Академперіодика"

Г а Гåðø³é ñòîð³íö³ Гáéëæéíêè: Світлина зі збірки Івана Гончара.

Редакція висловлює щиру подяку дирекції Українського центру народної
культури "Музей Івана Гончара" за надану можливість публікації світлини.

© Інститут мистецтвознавства,
фольклористики та етнології
ім. М. Т. Рильського
НАН України, 2005.